

6. Kunhibava S., Muneeza A. Regulating FinTech Businesses: The Malaysian Experience. Impact of Financial Technology (FinTech) on Islamic Finance and Financial Stability. URL : https://www.researchgate.net/publication/338304841_Regulating_FinTech_Businesses_The_Malaysian_Experience (дата звернення 01.10.2021).

ПОЗДНЯКОВА Любов, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, бізнесу та управління персоналом на транспорті, Український державний університет залізничного транспорту
ДЕЙНЕКА Олександр, д.е.н., професор, професор кафедри менеджмент і адміністрування, Український державний університет залізничного транспорту
ГУЛАЙ Олена, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки, бізнесу та управління персоналом на транспорті, Український державний університет залізничного транспорту

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО СУЧАСНОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І АДМІНІСТРУВАННЯ

Організаційно наукова дисципліна починає відособлятися, коли у неї виникає власний об'єкт, що оформляється в предмет дослідження, що використовує вже універсальні методи або методологічні напрацювання інших дисциплін.

Наука публічного управління і адміністрування пройшла етапи конвергенції (зближення) з науковими концепціями, теоріями, напрямками дослідження, поступово утворивши єдине ціле, при цьому окремі в другій половині ХХ в. публічне управління вивчалось, як правило, в рамках теорії адміністративного права [1]. Дослідники відзначають період 70–80-х рр., коли робилися спроби представити теорію публічного управління і адміністрування як розділ соціології або соціально-політичної науки [2]. В даний час публічне управління і адміністрування розглядається як самостійна наукова дисципліна в рамках міждисциплінарного підходу, що дозволяє не тільки узагальнити, синтезувати спеціальні знання, отримані в різних областях науки, але і особливо виділити головну відмінність, що привносить в дану сферу державними інститутами, – право примушення на основі законів, що означає здатність держави робити те, що приватні інститути робити не в змозі.

Здійснимість ухвалених управлінських рішень завжди обумовлена цілим комплексом конкретних дій виконавських органів державної влади по приведенню в рух конкретних ресурсів публічного управління і адміністрування для здійснення державних програм. Передують цим діям: аналіз достовірних даних, що характеризують конкретну управлінську ситуацію; визначення мети; ухвалення рішень; створення технологій публічного управління і адміністрування на основі застосування різних методів; інформаційний супровід і інші організаційні заходи [3].

Контроль завжди розглядається як одна із загальних функцій публічного

управління і адміністрування, призначення якої – виявлення відхилень величини фактичних параметрів керованої системи від бажаних (мета, завдання, норми і т.д.). Він дозволяє не тільки виявляти, але і попереджати відхилення, помилки в реалізації заходів публічного управління і адміністрування. Уявлення про єство публічного управління і адміністрування дає можливість з'ясувати його специфіку, рівні, основні ознаки і види. Специфіка публічного управління і адміністрування в порівнянні з іншими видами управління виявляється в наступному.

По-перше, воно забезпечує здійснення державної політики через систему адміністративних установ, що спираються на владу держави.

По-друге, воно володіє особливою властивістю регулювати відносини усередині держави за допомогою розподілу сфер впливу між основними гілками влади і її територіальними рівнями.

По-третє, його підставою є наявність державного інтересу.

Фахівці убачають в публічному управлінні і адмініструванні не стільки владу як таку, скільки «порядок влади», при якому держава не розподіляє вплив, а регламентує умови впливу відповідно до інституціоналізовану мету суспільства. Більш того, в літературі навіть теоретично виділяються державне і урядове управління. Державне управління в цьому випадку розглядається як управління порядком (або безладдям), а урядове – як управління процесами у межах цього порядку. Стратегічна роль урядового управління полягає в його здатності проводити державну політику, тоді як державне управління характеризується здатністю ініціювати цю політику в умовах протиборства різних груп суспільства.

Організаційно в державному управлінні прийнято виділяти три структурні рівні: інституційний, адміністративний і технологічний.

На цьому рівні визначається загальна політика державної організації, що дозволяє формувати основні напрями впливу політичної системи на діяльність конкретних державних установ, мати зворотний зв'язок для коректування політичних задач.

Адміністративний рівень відображає практичну реалізацію виконавської влади, ефективність виконання політичних рішень, забезпечення дотримання законів в суспільстві, здійснення всієї сукупності функцій і повноважень держави [3]. Це сфера функціональної діяльності адміністрації, публічної (державної) служби, посадовців в межах правоустановленої компетенції, повноважень. Технологічний рівень зосереджує: планування; регламентацію; бюрократію, побудовану на серії ролей, прагненні зробити процедури нормами, стандартами; юридично функціонуючи режими; безперервність і оперативність діяльності.

Публічне управління і адміністрування має наступні основні ознаки: воно виступає як виконавчо-розпорядча діяльність по застосуванню законів і інших (підзаконних) нормативних правових актів, здійсненню державної виконавської влади; через нього здійснюється цілісна дія на суспільство за допомогою політичного керівництва, яке, у свою чергу, реалізується конституційно встановленими інститутами політичної влади і виборними (політичними) посадовцями, а також органами виконавської влади всіх рівнів; в ньому разом з правозастосуванням здійснюється адміністративна правотворчість: органи

державного управління в межах своєї компетенції самостійно розробляють і затверджують обов'язкові для об'єктів управління правила поведінки, контролюють дотримання цих правил і здійснюють правоохоронну діяльність; воно спостерігається скрізь, де виникає необхідність в захисті прав і свобод громадян, забезпеченні виконання законодавчих актів; воно виступає як механізм, спосіб реалізації державної політики у всіх сферах життя суспільства і задоволення потреб громадян; його організаційна побудова ґрунтується переважно на вертикальних (субординаційних, ієрархічних), а також на горизонтальних зв'язках і відносинах; воно забезпечує адміністративний (позасудовий) порядок здійснення органами виконавської влади так званого примушуючого управління воно врегульовано публічним (адміністративним) правом, хоча окремі державно-управлінські питання підлягають приватноправовій (цивільно-правовий) регламентації.

Таким чином, публічне управління і адміністрування – ця систематична, цілеспрямована, що спирається на владу дія держави її інститутів на людей, процеси і відносини, що виникають в людському суспільстві, для їх впорядкування, координації, збереження, перетворення і розвитку.

Література

1. Deineka O.G., Dykan V.L., Pozdnyakova L.O. Enterprise strategy and strategic management. Kharkiv: LLC "Olant", 2012. 416 p.
2. Kolot A.M. Motivation, stimulation and evaluation of staff. К. : КНЕУ, 1998. 224 с.
3. Дейнека О.Г. Публічне управління та адміністрування. *Економіка, фінанси, право*. 2015. № 8/1. С. 45–52.

ПОПАДИНЕЦЬ Ірина, к.е.н, доцент,
доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування,
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника

СОЦІОМЕТРИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ СТЕЙКХОЛДЕРІВ У СИСТЕМІ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Співпраця є ключовим фактором при взаємодії територіальних систем з різними зовнішніми контрагентами. Від їхньої співпраці залежить рівень прибутковості як територіальних систем, так і стейкхолдера [3, 4]. Саме тому, необхідно діагностувати ефективність співпраці між територіальними системами і стейкхолдером та між самим стейкхолдерами загалом. Тому вивчення пріоритетності співпраці з тим чи іншим стейкхолдером є актуальним науковим завданням, вирішення якого дозволить територіальним системам розвиватися більш ефективно [4].

Стандарт AA1000SES характеризує стейкхолдерів як групу, що може впливати на діяльність організації або, навпаки, здатна відчувати на собі вплив від діяльності організації, її продукції або послуг і пов'язаних із цим дій. Згідно